

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı 19 Temmuz 2017 tarihinde demarcations-journal.org'ta yayınlanmıştır. Demarcations'a katkı sunan yazarlardan KJA tarafından yazılmıştır. Çevirisini Yeni Komünizm takipçileri için aktarıyoruz. Kaynak için bkz: <http://www.demarcations-journal.org/2017/learning-from-the-life-of-amir-hassanpour.html>

Diğer pek çoklarına benzer şekilde, Amir Hassanpour'un aramızdan ayrılışını öğrenmiş bulunmaktan üzgünüm. Kederli olmam, yalnızca Amir'in İran'da, Orta Doğu'da ve daha geniş çaplı olarak komünist ve devrimci hareketler için yaptığı bütün şeyleri anımsamaktan kaynaklanmıyor. Üzgün olmam, Amir'in daha söyleyecek ve yapacak pek çok şeyi olduğu gerçeğinden kaynaklanıyor. Kendisi, her ne kadar kullanmamız için bizlere bazı değerli araçlar bırakmış olsa da, şimdi savaşı onsuz sürdürmek zorunda kalacağız.

Amir, bir düzeyde 1960'ların "tipik" devrimci entelektüellerinden biriydi. Kendisi, Kürdistan ve Filistin'den Vietnam ve Brezilya'ya uzanarak dünyayı kapsayan devrimci ulusal mücadelelerin coşkulu bir katılımcısı ve savunucusuydu. Öğrenciyken isyankar ve entelektüel bir mayalanma sürecine girdi ve ABD'ye, Fransa'ya ve emperyalist dünyanın diğer ülkelerine gitti. Ve bütün bunlar Mao Zedong tarafından bilimsel bir şekilde temellendirilen ve yükseltilen, onun önderliğinde dünyayı-sarsan Çin'deki Kültür Devrimi zemininde geliyordu, ki bu nihai hedefi toplumdaki tüm sınıfsal ayrımların ve kapitalist sömürüye tekabül eden toplumdaki çürümüş ilişkilerin ve fikirlerin aşılmasının mümkünüğünü canlı bir şekilde gösteriyordu. Amir, bir komünist, bir Maoist olmuştu ve hatrı sayılır yetenek ve enerjisini komünist bir dünya yaratma mücadelesine adanmıştı.

Amir şu şekilde belirtiyordu; "Her ne kadar pek çok ulusalcı hareket kendini "Mao Zedong Düşüncesi'nin ve sosyalist Çin'in savunucusu olarak kabul etse de, bunlar gerçekte komünizmle ilgili değildir." Bu gözlem ne kadar da doğru! Önceki "Mao Zedong Düşüncesi savunucuları", 1976'da Çin'deki darbeden sonra bu yöndeki taklitlerini bıraktılar, parti ve devlet liderlerinin bizzat kendileri vahşi ve gürültülü bir şekilde Mao'nun komünist siyasetlerine ve ideolojisine karşı çıktılar. Bugünden bakınca bu fenomeni çok daha berrak ve zararlı olarak görmekteyiz.

Komünizme, yalnızca Kürdistan'ın veya Afrika'nın Çin destekçisi ulusalcıları karşı değildi. Dönemin Maoistleri arasında, bilimsel komünist ideoloji ile birlikte, komünist olmayan çeşitli siyaset ve dünya görüşleri de bulunuyordu. Bir anlamda şöyle de denebilir; devrimci komünizmin kalesi Mao'nun Çin'inin yıkıma uğratıldığı geride kalan 40 yıllık evre "Maoizmin ikiye bölünmesi" sürecidir. Bir yanda Marksizm-Leninizm-Maoizm'in devrimci ve bilimsel çekirdeği kurtarılmış, gerekli noktalarda düzeltilmiş ve yeni yükseltilere doğru

ilerletilmiştir; diğer yanda ise önceki Maoist harekette mevcut bulunan ikincil zayıflıklar, devrimci komünizmle hiçbir ilgisi bulunmayan ve ona alçakça karşı olan siyasi akımlara doğru (revizyonizm ve bazen de “sol” dogmatizm şeklindeki siyasi akımlara doğru) katılmış, konsolide edilmiş ve fosilleşmiştir.

İşte bu noktada Amir'in büyük katkıları bulunmaktadır ve kendisi, tüm hiddetiyle başlatılan ancak temel olarak zafer kazanılmamış bu büyük siyasi ve ideolojik mücadelede acı veren bir kayıptır. Amir, tüm dünyadaki önceki komünist hareketin, her ne kadar çok azı bu şekilde anlamış olsa da, “Marksizm-Leninizm-Maoizm ikiye bölünür” fenomeni ile yüzleşen pek çok aktivist ve entelektüelinden biriydi. Amir'i aynı deneyimden geçmiş diğer pek çok kişiden ayıran şey ise, onun Bob Avakian tarafından ileri sürülen komünizmin yeni sentezine yönelik açık fikirli ve hevesli olmasıdır ve Amir'in çabalarıyla bu yeni komünizm duyurulmaya çalışılmıştır.

Amir, 50 yılı aşkın pratiğinde, farklı devrimci ve entelektüel alanlarda önemli katkılar sunmuştur. “Maoizm ikiye bölünür” süreciyle yüzleşerek, önceki anlayışımızda neyin esas ve doğru olduğunu elekten geçirerek, bu deneyimleri paylaşan pek çoğumuz açısından pek de kolay olmayan bir şekilde hatalı, zararlı ve bilimsel olmayan düşünceleri reddetmiştir, hatta Avakian ile bu çelişkinin üzeri aydınlatılmaktadır. Bu perspektifte, Amir acımasız bir hastalığa karşı uzun süren bir savaş yürütmek zorunda kalmıştır, şu an yeni sentez lehine siyasi bir konum benimsemesinin gücü ve önemi daha keskin bir şekilde dikkat çekmektedir.

Amir'i kişisel olarak sonraki yıllardaki devrimci aktiviteleriyle tanıdım. Kendisiyle çok sayıda verimli ve canlı tartışmam olmuştu, bunun yanında onun düşüncelerinden öğrenecek ne kadar fazla şey olduğunu fark etmiştim. Son birkaç günde Amir'in son makalelerinden İngilizce'ye çevrilen ve kendisinin bir konuşması olan “Bilimsel Bilgi Üzerine Bir Tartışma” çalışmasını okumaya yönelmiştim, anladığım kadarıyla bir yıl önce Paris'teki bazı genç Kürt aktivistleri İran Komünist Partisi (Marksist-Leninist-Maoist) tarafından hazırlanan Amir'in yazılarından bir koleksiyonun basımını gerçekleştirmişti. Amir'in makalesi, tüm kuşaklardan devrimci entelektüellerin yüzleştiği kritik meselelere yönelik geniş çaplı bir kavrayış sunuyordu. Bu yalnızca komünizmin yeni sentezini destekleyen bir deklarasyon değildi, bu aynı zamanda son yıllardaki siyasi ve entelektüel akımları anlamamıza yardımcı olan yeni komünizmin canlı bir örneğiydi ve bu bizim dünyayı dönüştürmedeki devrimci taahhütümüzü ve bilimsel anlayışımızı üst seviyeye yükselterek bunları yeniliyor ve güçlendiriyordu. Herkese bunu okumasını öneririm.

Yukarıda bahsedilen makalede, Amir, öğrencileri arasındaki postmodernizm ve kimlik politikalarının etkileriyle nasıl mücadele ettiğini, ayrıca onların Marksizm'i “büyük bir anlatı” şeklinde tanımlayarak küçümsemelerini anlatmaktadır. Kendisi şöyle diyordu; “Şunu

beyan etmek isterim: evet anlatımlarım büyüktür, fakat keşke daha da büyük olsalar.” Amir Hassanpour'un anlatısı gerçekten de büyüktü ve onun “daha da büyük” olana susuzluğu takdir edilecek bir şeyden çok daha fazlasıdır: Bu durum, örnek almak ve üzerinde uğraşmak için değerli bir şeydir. Amir'den öğrenelim ve enerjimizi, entelektüel kapasitemizi, coşkumuzu ve yaratıcılığımızı, tıpkı Amir'in son nefesine kadar yaptığı gibi komünizm davasına adayalım.